

Walter Pöldinger: KOMPENDIUM DER PSYCHOPHARMAKOTHERAPIE
(KOMPENDIJ PSIHOFARMAKOTERAPIJE)

F. Hofmann – La Roche und Co., Basel, 1967, 136 stranica s 25 grafikona i 15 tabela.

Ovaj priručnik psihofarmakologije nastao je na univerzitetskoj psihijatrijskoj klinici u Baselu, u Švicarskoj. Na čelu je ustanove vrsni psihofarmakolog i poznati psihijatar Kielholz, koji je među prvima uočio da je u psihijatriji nadošlo definitivno novo doba – era psihofarmakologije. Jer, uvođenje medikamenata u psihijatrijsko liječenje bilo je od prelomnog značenja. Otkrića modernih psihofarmaka otvorila su posve novo područje suvremene kliničke psihijatrije. Tako je u liječenju psihoza nastupio veliki zaokret s pojavom klorpromazina i rezerpina, a uz njih i drugih medikamenata. Oni su i pridonijeli tome da se danas psihijatrijski odjeli i bolnice ne razlikuju bitno od drugih mjesta gdje se liječe somatske bolesti.

U općem dijelu knjige autor prikazuje u najosnovnijim crtama razvoj psihijatrijskih metoda liječenja u toku proteklih stoljeća. U specijalnom dijelu – koji je i glavni dio knjige, kako po opsegu tako i po obradi teme – nižu se slijedeća poglavlja:

I – Klasifikacija psihofarmaka. U tabelarnom pregledu medikamenti su svrstani u grupe: neuroleptici, trankvilizatori, antidepresivna sredstva, psihostimulansi.

II – Suvremena sredstva smirivanja; to su neuroleptici i trankvilizatori. Autor iznosi, u osnovnom, kemiju, farmakologiju, elektrofiziološka istraživanja i kliniku tih terapijskih agensa.

III – Antidepresivna sredstva; njih autor prikazuje na isti način kao i prethodne, ali s naročitim osvrtom na metabolizam monoamina u stanicama mozga, kao i njihovo ponašanje pod djelovanjem tih farmaka.

IV – Psihostimulansi; oni nisu psihofarmaci u užem smislu, no njihova se vrijednost očituje u stanjima iscrpljenja i duge rekonvalescencije. Pažljivim rukovanjem u stručnom ordiniranju može se izbjeći opasnost od navikavanja kao i neugodne popratne pojave simpatikomimetičkog djelovanja (povećanje krvnog tlaka, tahikardija itd.) Prikazu tih sredstava autor je posvetio samo pola stranice. Također je malo prostora u knjizi posvećeno preostalim temama:

V – Nuspojave psihijatrijske farmakoterapije.

VI – Manifestacije nepodudarnosti u podnošenju lijekova, što je izneseno prekratko.

VII – U tom se poglavlju govori o trovanju psihofarmacima. O tom, sve važnijem problemu, također je premalo rečeno.

Knjiga je opisana sažeto i pregledno i time opravdava svoju svrhu — da bude priručnik o psihofarmacima, nezamjenljivom pomaganju u liječenju duševnih poremećaja. Čitalac će naći kod drugih autora i više o tome što razvoj jedne naučne struke i pruža — od zabluda i pionirskih otkrića u prošlosti, do visokog uzleta naučnih misli i ostvarenja, pa i do vizije i utopije o zdravlju svijeta, u budućnosti.

Knjiga je interesantna i za defektologa, jer na jednostavan a razumljiv način informira o farmakoterapiji duševnih bolesti. Može se slobodno reći da nepoznavanje medikamentoznog liječenja psihičkih smetnji znači ozbiljan nedostatak i propust za svakoga tko ma na koji način ima posla s psihičkim bolesnicima; takvih je pretežni broj među onima pojedincima o kojima i defektolog vodi brigu i provodi njihovu rehabilitaciju.

Dr Branko Pražić